

[Gunhild Due.]

anden, men en øget kontakt og rådgivning med skolen kan nok løse nogle af problemerne, og så har vi jo også her ungdomskostskolerne som en udvej. Mulighederne for delvis skolegang og delvis erhvervsarbejde er vel også noget, vi må se mere på. Jo længere uddannelse et menneske skal have — jeg tænker her især på de boglige studier — jo mere vigtigt er det, at man i ferier, og når det ellers kan lade sig gøre, får kontakt med det almindelige arbejdsliv og -klima.

Vi kan vel næppe sætte målene for skolens udvikling for højt. Jeg mener, vi må stile efter en 10-årig uddelt skole med mange tilvalgsfag og muligheder, mindre klassekvotienter, en langt friere og mere varieret undervisningsform, mere medindflydelse for eleverne. Vi må stile efter en skole, hvis indhold ikke er konkurrencepræget eller præget af det klatresamfund med alles kamp mod alle, vi nu lever i, altså en eksamensfri skole uden karakterbøger og årsprøver, som præger undervisningen alt for meget. Vi må stile efter en skole, der er demokratisk i form og indhold, en skole, hvor den enkelte elev kan udvikle sine anlæg og sin selvstændighed og samtidig få noget begreb om fællesskabets betydning, lære at blive en individuel, men solidarisk del af et socialt samfund.

Et praktisk spørgsmål, der burde løses straks, synes jeg ikke jeg kan lade være med at nævne. Det er det med engangsbøgerne. Jeg synes, det er helt afgørende, at eleverne får deres egne bøger, så de kan lære at læse rigtigt, så de kan lære at understrege og kommentere og lære at vælge ud; det er af vældig betydning også senere hen, og jeg synes, det er økonomisk tåbeligt, at vi ikke for længst har et statsligt skolebogsforlag. Jeg ved godt, der er mange, som bliver bange, men jeg er sikker på, at vi sagtens kunne organisere det på en betryggende måde, så der ikke blev grund til demokratisk ængstelse. Det ville lette udskiftningen af de dårlige og forældede bøger, og det ville give bedre resultater og spare samfundet for en masse penge.

Så vil jeg gerne lige sige til hr. Svend Haugaard, hvis indlæg jeg jo altid lytter til med stor interesse, at her blev jeg nu ærlig talt noget skuffet, for her er vi sande-

lig uenige. Der er bare lige et par enkelte ting, jeg vil sige til hr. Svend Haugaard.

Hr. Svend Haugaard sagde, at man burde have mulighed for fortsat at gå ud efter det 7. skoleår og så senere frivilligt benytte andre skoleformer eller få uddannelse senere. Ja men betænkningen viser jo faktisk, at netop af dem, der kommer ud efter det 7. skoleår, er der ikke ret mange, der senere kommer ind i uddannelsesbilledet; det ved vi jo, og det kan man da ikke lukke øjnene for. Jeg har set det gang på gang, at sådanne børn, især drenge, smutter ud efter det 7. skoleår, og så siger de: vi vil i lære. Da de jo ikke kan komme i lære som 14-årige, får de noget midlertidigt arbejde ved landbruget eller på en fabrik, og hvordan går det? De kommer aldrig nogen sinde i lære, fordi de bliver vant til at tjene nogle penge, og de får ikke rigtig det dér organiseret. Det synes jeg ikke man kan se bort fra.

Hr. Svend Haugaard talte også om dem, som kom til kort i skolen, som måske havde mindreværdskomplekser, som led nederlag. Det er jeg da også selv vældig optaget af, og jeg har spekuleret meget på, hvordan man kunne løse det problem, for det er jo desværre rigtigt, at der er mange børn, der kommer til kort i skolen i dag. Men hvorfor kommer de til kort? Er det, fordi de er tvunget til at gå i skole i de 7 år, som vi jo dog har nu — for de kommer jo også til kort i børneskolen, de kommer til kort både i 1. klasse og i alle de andre klasser. Det er jo da, fordi vi ikke har kunnet sikre os, at hver eneste lærer i folkeskolen er en eksemplarisk pædagog, og fordi vi ikke har kunnet sikre os, ikke har kunnet opbygge tilstrækkeligt med faciliteter, så vi kunne tage hensyn til de svagest stillede af børnene — svagest stillede på den ene eller den anden måde. Det er jo det, vi er i gang med at opbygge.

Vi kan da ikke bare sige, at vi ikke vil forlænge undervisningspligten med henvisning til, at nu må børnene ikke lide nederlag længere. Vi lader dem jo ganske roligt lide en masse nederlag i de 7 år, og helt fri for det kan man vel aldrig nogen sinde blive, men jeg mener, at det, jeg påpegede som mål for skolen, hvor jeg snakkede om den varierede skoleform, om den varierede undervisning, om alle de fremskridt, der